

180

**NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING
DER TANDHEELKUNDE**

**KORT VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING
OP 20 EN 21 JUNI 1924 TE ZWOLLE**

(Aanwezig 70 leden.)

Na de openingsrede van den voorzitter en het lezen van het jaarverslag door den secretaris (beide opgenomen in het vorige nummer van dit Tijdschrift) wordt, aangezien de penningmeester nog niet aanwezig is, eerst het *verslag der O. en E. commissie* behandeld.

Het verslag luidt als volgt: (Jaar 1923—1924).

De Onderwijs- en Examencommissie heeft in het jaar 1923—1924 in hare samenstelling geen wijzigingen ondergaan. De Commissie heeft verscheidene malen vergaderd bij welke vergaderingen de tijdelijke leden toegevoegd in verband met het ontwerpen van een onderwijsprogramma tegenwoordig waren.

Dit onderwijsprogramma is door de Commissie in April 1924 aan het Hoofdbestuur aangeboden.

(w.g. Voorzitter der Commissie
VAN HASSELT).

Nadat op voorstel van den Voorzitter besloten is, om het hier bedoelde rapport te behandelen in een buitengewone algemeene vergadering, wordt door den heer Nord medegedeeld, dat hem in de laatste jaren als redacteur van het Tijdschrift meermalen klachten hebben bereikt betreffende de wijze van afnemen van het practisch tandheelkundig examen en door hem voorgesteld aan de O. en E.-commissie op te dragen, een uitgebreid onderzoek in te stellen naar de wijze waarop het examen voor tandarts wordt afgenomen en naar de vraag of dit examen instemming vindt bij degenen die de laatste vijf jaar zijn geëxamineerd;

een verslag hierover uit te brengen en ev. met voorstellen daaromtrent te komen.

In den loop der zeer uitvoerige discussie naar aanleiding van dit voorstel, blijkt dat de heer Nord voornamelijk doelt op de omstandigheid, dat een examinandus weken lang uitsluitend is aangewezen op 1 examinerator en dat hij dit systeem onjuist vindt. Met het voorstel om door deze vergadering een opdracht aan de O. en E.-commissie te doen geven, blijkt men zich niet te kunnen vereenigen; het hoofdbestuur zal evenwel de aangelegenheid bespreken en naar aanleiding daarvan een opdracht tot onderzoek geven aan de O. en E.-commissie.

Aan de orde komt het *jaarverslag van den penningmeester*, die in aansluiting aan dit verslag (opgenomen in het Juninummer van dit Tijdschrift) er op wijst, dat de gunstige toestand van de geldmiddelen voornamelijk te danken is aan de vermeerdering van het aantal leden en dat van het bedrag van de aanwezige contanten wederom een deel kan belegd worden.

Voor de verificatiecommissie wordt door den heer Lourens Bosch verslag uitgebracht, die wijst op het vele werk, dat er aan het beheer der geldmiddelen verbonden is en op de accurate wijze waarop de administratie gevoerd wordt. Met het voorstel om den penningmeester décharge te verleeneen vereenigt de vergadering zich.

Bij de behandeling van de *begrooting* wordt door den heer Lourens Bosch inlichtingen gevraagd omtrent enkele posten, welke hem door den penningmeester worden verstrekt.

De post van f 200 voor toelage aan de bibliotheekcommissie geeft aanleiding tot de vraag of deze commissie verantwoording geeft van de door haar ontvangen gelden. 't Blijkt dat dit tot nu toe niet is geschied en dat de vergadering het voor de goede orde gewenscht acht, dat zoowel deze commissie als elke andere voor welke geld is gevoteerd, zonder dat de kosten van te voren worden opgegeven, verantwoording schuldig is aan den penningmeester van de Maatschappij.

De vergadering keurt de begrooting goed.

Verslag der commissie voor schooltandverzorging.

Het verslag luidt aldus:

Nadat van de z.g. Commissie voor Schooltandklinieken alle leden respectievelijk hadden bedankt, werd bij schrijven van 1e Febr. 1924 een nieuwe commissie in het leven geroepen, bestaande uit de collegae

Mevrouw M. Muntendam—Isebree Moens, W. L. van Andel, F. Hordijk en H. van der Molen.

De bedoeling van deze commissie is, blijkens bovenbedoeld schrijven, dat de Maatschappij daardoor verkrijge „een bondige uiteenzetting omtrent systeem, organisatie, financiële gevolgen enz. van een schooltandverzorging. De commissie zal niet meer in de eerste plaats propaganda-, maar studiecmissie zijn”.

Met bekwapen spoed is de commissie begonnen met haar taak. Maar eenig resultaat kan zij uiteraard na zoo'n korten tijd nog niet rapporteeren.

Hierna herstelt de Voorzitter het verzuim de heeren Bosch en Loeb niet te hebben bedankt voor het werk, dat zij als verificatie-commissie hebben gedaan een benoemt de vergadering de heeren R. Hamer en D. A. C. van den Hoorn tot verificatie-commissie voor het loopende jaar, welke benoeming door de beide heeren wordt aanvaard.

Verslag der Ziekenfondscommissie.

Het verslag luidt:

Het verslag, dat de nieuwe ziekenfondscommissie dit jaar heeft uit te brengen, kan zeer kort zijn. In hoofdzaak beperkten zich de werkzaamheden tot het confereeren met de oude ziekenfondscommissie, ten einde goed inzicht te krijgen in het moeilijke werk, dat door de afgetreden Z. C. is verricht.

Tot dat doel werden twee vergaderingen gehouden te Amsterdam, in de maanden November en Maart. De eerste vergadering werd tevens door het Dagelijksch Bestuur van de Maatschappij bijgewoond.

Het is de commissie gebleken, dat het verleenen van goede tandheelkundige hulp in de ziekenfondsen in den lande nog maar sporadisch voorkomt. Wel wordt in vele fondsen hulp verleend, maar lang niet op de wijze zooals de Maatschappij zulks tot op heden wenscht. Plannen werden besproken om propaganda te maken onder het publiek, dat voor ziekenfondshulp in aanmerking komt.

Eerst voor eenige weken gelukte het een collega te vinden, die het secretariaat op zich wilde nemen. De heer P. J. E. Friedrich uit Arnhem heeft zich bereid verklaard, althans voorloopig, de functie van secretaris te vervullen.

Naar aanleiding van dit verslag sprak de heer P a e r l zijn verwondering uit over het korte verslag; hij zou de voorkeur geven aan een

meer uitvoerig rapport, zooals vroeger bij de ziekenfondscommissie gewoonte was.

De heer Krijn Verhoeven heeft waardeering voor het werk der ziekenfondscommissie, maar het doet hem leed, dat ten slotte het resultaat zoo pover was, hierbij doelende op den afloop van het conflict te Amsterdam.

In de afdeeling Zuid-Holland is men dan ook meer geporteerd voor een ander stelsel dan hetgeen te Amsterdam gevolgd wordt.

Wat de honoreering betreft zou de groote meerderheid der Rotterdamsche tandartsen de voorkeur geven aan betaling per verrichting, boven het abonnementssysteem. Overigens moet volgens het oordeel der Rotterdamsche collega's er naar worden gestreefd, dat zooveel mogelijk tandartsen in de ziekenfonds hulp een arbeidsveld vinden. Bij de regeling, welke tot nu toe te Amsterdam goldt, was dit niet het geval. In Rotterdam neigt men tot de meening, dat de geheele ziekenfondshulp plaatselijk moet worden geregeld en niet centraal.

De heer Salomons stelt in het licht, dat juist de vrije tandartsenkeuze aan de ziekenfondsen in Amsterdam sterk wordt voorgestaan. Dat dit beginsel tot nu toe niet kon worden doorgevoerd, ligt aan de tegenwoordige organisatie van de ziekenfondsen. Hij wijst verder op het moreele succes van den recenten Amsterdamschen strijd, daar gebleken is, dat geen enkel lid van de Maatschappij op de aanbiedingen der ziekenfondsen wenschte in te gaan.

De heer Bruske brengt ook van zijn kant hulde, zoowel aan de collega's, die hun positie bij de Amsterdamsche ziekenfondsen terwille van de beginselen der Maatschappij hebben opgeofferd als aan degenen, die naar aanleiding van de mededeelingen der Maatschappij niet naar de vacante betrekkingen hebben gesolliciteerd. Tegenover de wenschen van Rotterdam zet hij voorts in den breede nogmaals de beginselen uiteen, waarop het streven van de Maatschappij in zake ziekenfondshulp gebaseerd is en hij deelt mede, dat naar het zich laat aanzien in het uit te brengen rapport van de bekende Unificatiecommissie in zake het ziekenfondswezen bij de uitwerking der tandheelkundige hulp deze beginselen zullen worden gevolgd.

De heer Loeb betreurt het dat in de medische pers niet meer over het Amsterdamsche conflict is gepubliceerd.

De heer van der Linde deelt mede, dat sedert korten tijd te Zwolle de ziekenfondshulp zoo is geregeld, dat vrije keuze bestaat uit alle leden van de Maatschappij, dat de verzekerden recht hebben op volledige behandeling tegen een bepaalde contributie, terwijl de tandarts naar den besteden tijd wordt gehonoreerd. Voorloopig is men in Zwolle met dit systeem tevreden en men is gaarne bereid belangstellenden nadere inlichtingen te geven.

De heer Krijn Verhoeven wijst nogmaals op de groote moeilijkheid om in Rotterdam de zaak te regelen volgens den leiddraad der Maatschappij, al onderschrijft hij het wenschelijke hiervan, maar de omstandigheden nopen toch tot de meening, dat met een centrale regeling moet worden gebroken.

De heer J. Sanders Ezn. wijst daar tegenover op de noodzakelijkheid van een centrale adviescommissie; deze alleen kan de leidende beginselen der Maatschappij steeds in het oog houden, hoever zij alle ruimte laat voor verschillende uitwerking.

Nadat nog eenige leden het woord hebben gevoerd en o. a. de heer Nord heeft gezegd, dat het tegenwoordig streven der Maatschappij in zake ziekenfondshulp hem niet geheel bevredigen kan, sluit de Voorzitter de beraadslagingen over dit punt.

Namens de *militaire commissie* deelt de Voorzitter mede, dat de tandheekkundige hulp aan militairen in het afgelopen jaar op denzelfden voet is voortgezet en dat de commissie geen reden heeft voor het maken van bijzondere opmerkingen.

Verslag van de commissie tot bestudeering van het vraagstuk der technikersopleiding.

De heer Visser brengt het volgende mondelinge verslag uit,

Zooals U weet is het vorig jaar aangenomen het opleidingsprogramma van de vorige commissie, waarbij deze commissie werd geautoriseerd om te trachten te komen tot instelling van een cursus, voorloopig in een plaats als Amsterdam en zich daartoe te verstaan met het H. B. Ik moet dan beginnen met de teleurstellende mededeeling, dat deze commissie een jaar heeft laten verstrijken zonder praktisch uitwerking te geven aan het plan. Dat is niet te wijten aan de commissie zelf, als wel aan het ongelukkige feit, dat eenige van de leden zich genoodzaakt zagen zich terug te trekken van het lidmaat-

schap van de commissie en de resteerende leden het niet mogelijk achten op eigen initiatief verder te gaan. Deze zaak heeft langen tijd geduurd en toen de nieuwe commissie was benoemd, was de tijd te kort om tot de uitvoering te geraken. Wij hebben ons best gedaan om nog zooveel mogelijk te bereiken voor deze vergadering.

Ik zal U het rapport voorlezen en hoop wanneer deze plannen worden aangenomen in deze algemeene vergadering, dat het volgend jaar werkelijk een cursus in het leven zal zijn geroepen en in functie zal zijn geweest gedurende een jaar.

Deze commissie in zijn vorige samenstelling had de opdracht gekregen maatregelen te treffen tot instelling van een cursus voor tandtechnici en wel voorloopig slechts één cursus voor leerlingen in één stad (b.v. Amsterdam) volgens het toen door de algemeene vergadering goedgekeurde schema.

Aan deze opdracht heeft zij evenwel niet kunnen voldoen daar het meerendeel harer leden zich niet langer beschikbaar wenschte stellen en de overige leden zich niet competent achtten alleen deze opdracht ten uitvoer te brengen. Het H. B. heeft toen de navolgende heeren aangezocht een nieuwe commissie te vormen:

Bakker, Hoeksema, Schutte, Verhoeven, onder voorzitterschap van den heer J. Visser, terwijl de heer Menschaar het secretariaat op zich nam.

In de eerste bijeenkomst dezer commissie bleek, dat zij zich in groote lijnen met het plan der vorige commissie kon vereenigen en dat ook zij van meening was, dat contact met de Nederlandsche Tandtechnische Vereeniging (N. T. T. V.) gewenscht en noodzakelijk was. Zij besloot de N. T. T. V. te verzoeken eenige leden af te vaardigen om over de onderhavige kwestie van gedachten te wisselen. Uit deze besprekingen bleek, dat deze vereeniging zelf ook al reeds haar gedachten had laten gaan over een opleidingsplan en dat een speciale commissie uit deze vereeniging reeds een uitgebreid, gedetailleerd plan had uitgewerkt, waarvan onze commissie inzage nam; het bleek haar, dat dit plan behalve enkele kleine details volkomen overeenstemde met het plan, aangenomen op de vorige algemeene vergadering der Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, zoodat na eenig samenspreken de commissie er in slaagde met medewerking van de afgevaardigden der N. T. T. V. een schema samen te stellen, waarbij volgens haar meening aan alle desiderata van beide vereenigingen voldaan wordt.

Volgens dit plan worden jongens van vijftien jaar, die U. L. O. hebben genoten of een Burgeravondschool hebben gevolgd, in zes jaren opgeleid tot techniker. De commissie is van oordeel, dat het begrip „tweede techniker” dient te vervallen, aangezien alleen menschen, die de geheele tandtechniek (met uitzondering van die bijzondere technische vaardigheid vereischt tot het vervaardigen van bepaalde systemen brugwerk, obturatoren, kaakprothesen, enz.) beheerschen, een brevet kan worden verstrekt en de grens tusschen eerste en tweede techniker, wat de vereischte capaciteiten betreft moeilijk zou zijn te trekken. Men heeft zich voorgesteld deze plannen te doen verwezenlijken door een op te richten vereeniging, bestaande uit tandartsen en tandtechnici.

Van de statuten van deze vereeniging geeft de heer Visser een schema en hij doet mededeeling van het volgende opleidingsplan.

OPLEIDINGSPLAN.

Tot de opleiding worden toegelaten personen, die den leeftijd van 15 jaar hebben bereikt en meer uitgebreid lager onderwijs hebben gevolgd, hetzij door de burgeravondschool te hebben doorlopen of eenige jaren op een U. L. O. School zijn geweest. (Voor de reeds in het vak zijnde a.s. technikers zullen hieromtrent nadere bepalingen worden getroffen.)

De eerste 2 jaren wordt den cursist, naast de practische tandtechniek, ook de theorie van het vak geleerd, hoofdzakelijk: vakteekenen, schei- en natuurkunde het vak betreffende, o. a. de kennis en herkomst der volgende materialen: alcohol, asbest, benzine, borax, caoutchouc, celluloid, chloroform, gips, gutta-percha, moldine, krijt, olie, puimsteen, porselein, talk, sublimaat, was, verschillende lakken en zuren enz. Verder kennis van instrumenten, het op orde stellen en schoonhouden hiervan. Onderricht in de vulcaniseerprocessen en hoogtegraden, tandvormleer en eenige anatomie van boven- en onderkaak. Zooals reeds opgemerkt is zullen de cursisten de eerste 2 jaren hierin worden onderricht, doch zal hierop in de verdere leerjaren steeds herhaling en toevoeging plaats vinden, z.a. b.v. de metallurgie, de eigenschappen der metalen, het smeltpunt, de hardheid der metalen, het soortelijk gewicht, de verdeeling der metalen in groepen, de edele, halfedele en onedele metalen, de pletbaarheid, breuk en trek dezer metalen, de bekendheid met goud- en zilverbaden. Als metalen worden nog vermeld:

- 1e. edele metalen: goud, platina, zilver en legeringen hiervan.
- 2e. halfedele: palladium, iridium, aluminium.
- 3e. onedele: koper, ijzer, kwikzilver, tin, zink, lood, cadmium, antimoon. Legeringen.

De cursus zal 6 jaren duren, waarna men na een examen het diploma als techniker kan verkrijgen.

Aan de op te richten vereeniging zal natuurlijk moeten worden overgelaten wat onderwezen zal moeten worden; om evenwel een klein inzicht te geven, laten we het volgende schema volgen; dit zij tevens een richtsnoer voor die leerlingtechnikers, welke den cursus niet kunnen volgen.

1e en 2e jaar.

- 1e. Caoutchouctechniek. Als volgt ingedeeld:
 - het op orde stellen en schoonhouden van instrumentarium;
 - afgieten van stentsafdrukken;
 - afnemen van stentsafdrukken;
 - bijsnijden van modellen;
 - het maken van beetplaten;
 - het in de articulator zetten van beetmodellen in gewone articulatoren (hieronder ook begrepen het uitgieten van kroon- of stifttand afdrukken met de contra modellen en articulatieblokje).
 Het ingipsen in cuvetten van:

- 1e. reparaties,
- 2e. partieele stukjes,
- 3e. volle gebitten (omgekeerd en overkapt); uitsnijden van gebitten.

Het polijsten van:

- 1e. reparaties,
- 2e. partieele stukken,
- 3e. volle gebitten.

Het slijpen van instrumenten.

Uitwerken van:

- 1e. reparaties,
- 2e. volle gebitten,
- 3e. partieele stukken.

Stoppen van:

- 1e. reparaties,
- 2e. volle gebitten,
- 3e. partieele stukken.

Het uitzagen of uitboren van reparaties. (Tevens het inzetten van zuigkamers).

Het slijpen van porceleinen tanden.

Het aanzetten van een tand of kies aan reparaties.

Het in elkaar zetten, afgieten en afnemen van gipsafdrukken.

Het maken van band- of draadklammers:

1e. rond,

2e. half rond,

3e. dubbeldraad,

4e. halve bandklammers.

Het opstellen van partieele stukken (zonder en met opgeslepen tanden).

2e. Celluloïdtechniek.

Het ingipsen van volle en partieele stukken in de celluloidcuvetten.

Het uitzagen en ingipsen van reparaties.

Het bewerken der cuvethelften.

Het pasklaar maken van de celluloidplaten voor volle, en partieele protheses.

Het persen van celluloidgebitten, volgens de heete lucht- en zout-watermethode.

Onderricht in de hoogtegraden.

Het uitsnijden, uitwerken en polijsten van celluloidgebitten.

3e jaar.

Het kunnen inbetten en gieten van metaalinlays.

Het opstellen van een volle boven- of onderprothese met of zonder rand.

Onderricht in het smelten, legeren van goud enz.

4e, 5e en 6e jaar.

Het anatomisch opstellen van een volle prothese met verschillende beten en volgens verschillende methodes.

I. GOUDTECHNIEK.

1e. Het maken van een kroontand.

a. kroon modelleeren,

b. kroonstanz maken,

c. kroon stampen,

d. kroon soideeren en afwerken.

- 2e. Het gieten van klein goudwerk (slingeren, luchtdrukapparaten, stoomdruk).
- ingipsen van inlay,
 - gieten van gouden of onedel metaal inlays.
 - gieten van kroondeksels.
- 3e. Stifftanden.
- stanz van wortelplaatje,
 - het aansoldeeren van stift,
 - het maken van wortelkapjes voor Richmond stiften,
 - het opslijpen van benodigde tanden,
 - het vervaardigen van schutplaatjes voor Steele-facings, Goslee-kronen en crampontanden,
 - stifftanden soldeeren of gieten en afwerken,
 - het aanbrengen der facing door Steele's schutplaat, cemen-teeren, klinken, soldeeren.
- 4e. Praemolaar of molaarstifttand.
- met facing, o. a. Steele's methode of Tube kiezen,
 - face-kroon,
 - vensterkroon,
 - het kasten-systeem.
- 5e. Brugwerk. Het maken van brugwerk.
- 6e. Baar prothese onder en boven.
- in den vorm gieten of buigen der baar,
 - drievoet klammers maken en aansoldeeren.
- 7e. Het maken van volle en dubbele klammers.
- 8e. Goudplaten (partieele en volle platen, boven en onder).
- het gieten (hieronder begrepen het modelleren en ingipsen),
 - door slingeren,
 - door luchtdrukapparaten en stoom,
 - het stanzen door o. a.
 - spence metaal,
 - zink en lood,
 - Jacobsberg apparaat.
- Het maken van dubbele goudplaten.
 Het aanbrengen van draadranden aan goudprothesen, zoowel voor onder- als boven-prothese.

Het aansoldeeren van caoutchoutbevestigers, klammers en tanden, ook stiften voor tube kiezen.

II. PORSECEIN TECHNIEK.

Het bakken van vullingen enz.

III. ORTHODONTIE.

Retentie-apparaten,

Expansie „

Steun „

Apparaten voor beetverhooging met of zonder gouden kappen,

„ met zwelhoutjes,

„ „ pianodraad,

„ „ veeren.

Door de veelzijdigheid, differenties en vele variërende gevallen is het moeilijk een vast schema aan te geven, aangezien de te herstellen occlusie, meerendeels geschiedt overeenkomstig de zienswijze van den tandarts.

Ieder jaar zal 'een overgangsexamen o.a. door proefwerk, worden gehouden en aan het einde der 6 jaren het eindexamen.

Door later in te stellen herhalingscursussen kan de eerste techniker dan nog in staat worden gesteld zich met bijzondere methoden vertrouwd te maken, om andere niet in iedere praktijk voorkomende werkzaamheden, zooals b.v. het vervaardigen van kaakverbanden, obturatoren enz. te leeren verrichten, waarbij het examen dezer laatste cursussen extra vermeld wordt op het diploma van den technicus.

Vermeld zij nog, dat de leerling-tandtechniker in het 1e cursusjaar aan den tand gevoeld zal worden, wat betreft zijn geschiktheid tot het leeren van de tandtechniek.

Op het oogenblik lijkt het meest geschikt om te beginnen te trachten een opleiding te verkrijgen op één plaats b.v. Amsterdam. Hiervoor zou de commissie in staat worden gesteld na eenigen tijd beter te kunnen oordeelen op grond van meerdere ondervinding, welke eischen aan de examina en opleiding moeten worden gesteld en hoe zulke cursussen moeten worden ingericht, waarna zou kunnen worden overgegaan tot het instellen van vakscholen in alle deelen van het land.

Zooals men zal opmerken is het idee 2e technicus geheel vervallen,

daar de commissie van meening is, dat alleen aan een volledig opgeleiden techniker een diploma mag worden verstrekt.

OVERGANSBEPALING.

Voor de bestaande technikers zal gelegenheid worden gegeven een cursus te volgen van 2 jaar, waarvan aan het eind de candidaat zich moet onderwerpen aan een examen tot het verkrijgen van het brevet als techniker. Deze cursus zal 3 achtereenvolgende malen gehouden worden.

Diegenen, die niet slagen voor het examen kunnen worden verplicht een aantal jaren de opleiding van tandtechnikers te volgen.

Het schema voor den 2-jarigen cursus zal nader worden bepaald.

De technikers, die om bepaalde redenen niet den bovengenoemden cursus kunnen volgen, kunnen aan het examen deelnemen.

De heer Visser vervolgt:

De commissie kan niet nalaten met den grootsten nadruk nogmaals het door de vorige onderzoekcommissie ingenomen standpunt te onderschrijven n.l. dat de Maatschappij, indien zij de opleiding van tandtechnici ter hand neemt, althans haar medewerking daartoe verleent en haar sanctie hecht aan de te verstrekken brevetten, zij noodzakelijkerwijs dient te komen tot een salarisregeling op de basis van de verkregen brevetten; zoodat de commissie voorstelt het Hoofdbestuur opdracht te geven deze aangelegenheid nader onder de oogen te zien, zoo noodig een speciale commissie daartoe in het leven te roepen.

Mocht de vergadering zich kunnen vereenigen met de plannen en voorstellen dezer commissie, dan ligt het in haar bedoeling a.s. najaar (September of October) de eerste praktische leerlingen-cursus te beginnen en het volgend jaar de eerste cursus voor *die* tandtechnici, welke reeds in de praktijk werkzaam zijn als „vol-techniker”.

De Voorzitter brengt hulde aan de commissie voor haar rapport, maar is van meening, dat het niet mogelijk is, om dit met vrucht in deze vergadering al te bespreken, aangezien men niet tevoren in de gelegenheid was om van den inhoud kennis te nemen en alle hierbij behorende kwesties te bestudeeren. Verschillende leden geven blijk van hun belangstelling in dit gewichtig onderwerp, maar sluiten zich bij de meening van den Voorzitter aan wat de behandeling betreft.

Op voorstel van den heer Sanders, die meent, dat een dergelijk belangrijk stuk van een belangrijke commissie niet buiten den schakel

van het hoofdbestuur om in een algemeene vergadering mag worden behandeld, welk voorstel door de heeren Van Hasselt en Nord wordt gesteund, besluit de vergadering deze zaak ter afdoening in handen van het hoofdbestuur te stellen.

Hierna wordt de vergadering tot den volgenden morgen geschorst.